

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาทัศนคติประชาชน ที่มีต่อโครงการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรหมู่บ้านเป้าหมาย ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามกฎหมายเลือกตั้ง พ.ศ. 2540 ที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอแม่ริม เข้าไปดำเนินการโครงการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมาย มีทั้งสิ้นรวม 15 หมู่บ้าน จำนวน 11,131 ราย ทำการสุ่มตัวอย่าง จำนวน 110 ราย

ข้อมูลพื้นฐาน และความเห็นทั่วไปของประชากร

5.1 ข้อมูลพื้นฐาน และความเห็นทั่วไปของประชากร

ในการศึกษาลครั้งนี้กลุ่มประชากรมีทั้งสิ้น 110 ราย เป็นประชากรที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเป้าหมายตามโครงการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าใหญ่เป็นหญิง มีอายุระหว่าง 18 - 40 ปี ทั้งหมดเป็นกลุ่มประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้นตามกฎหมายเลือกตั้ง ปัจจุบันสมรสแล้ว และอยู่ด้วยกันกับคู่สมรสและมีระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า สำหรับด้านสถานภาพการทำงานและด้านอาชีพพบว่าส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างมากที่สุด โดยกลุ่มนี้มีรายได้ต่อเดือนสูงกว่า 4,000 บาทขึ้นไป ซึ่งถือว่าเป็นรายได้ค่อนข้างดี เมื่อเปรียบเทียบกับภาวะเศรษฐกิจประเทศปัจจุบัน

จากการศึกษาในครั้งนี้ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. เกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อโครงการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติด้านที่ดีต่อโครงการดังกล่าว

โดยส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ตำรวจเข้ามาพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนในชุมชนมากขึ้น เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน ซึ่งเป็นการสร้างความใกล้ชิดกับประชาชน

มีความเป็นกันเอง ทำให้ประชาชนเกิดความศรัทธา เชื่อมั่น ที่จะมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาย
ของชุมชน โดยเฉพาะปัญหาอาชญากรรม

จากการศึกษาด้านการเข้าร่วมกับโครงการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ส่วนใหญ่พบว่า การ
เข้ามามีส่วนร่วมกับ โครงการเป็นผลดีมากกว่าเป็นผลเสียแก่ชุมชน การเข้าร่วม โครงการทำให้
ประชาชนมีความรู้สึกว่าตำรวจใกล้ชิดกับประชาชน หลังการดำเนินการตาม โครงการทำให้ชุมชน
มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี แสดงให้เห็นว่าการปฏิหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจตาม โครงการ
ชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรอำเภอมะแมร์ม จังหวัดเชียงใหม่ ประชาชนในชุมชน
มีความรู้สึกว่าตำรวจมีความใกล้ชิดกับประชาชน สามารถเข้ากับประชาชนได้ ประชาชนเห็น
ความจริงจึงในการแก้ไขปัญหายอาชญากรรม ประชาชนเกิดความศรัทธาเชื่อมั่น ในการปฏิบัติหน้าที่
และมีทัศนคติที่ดีต่อตำรวจ ทำให้ชุมชนเกิดความสงบสุข มีความปลอดภัยแก่ตนเองและชุมชน

2. เกี่ยวกับระดับความพึงพอใจ ความต้องการของประชาชนที่มีต่อโครงการชุมชนและ
มวลชนสัมพันธ์ จากการศึกษพบว่า

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจระดับปานกลาง ซึ่งเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับ การสอบถาม
ความพึงพอใจต่อ โครงการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในภาพรวม พบว่ามีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน
ส่วนในเรื่องการรับรู้ นั้น กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้การเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจใน
โครงการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในระดับปานกลาง สำหรับการมีส่วนร่วม นั้นมีระดับปานกลาง
เหมือนกัน

3. ลักษณะและบทบาทการเข้ามามีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าส่วนใหญ่เป็นการแจ้ง
เบาะแสของบุคคลผู้กระทำความผิด แจ้งเบาะแสสถานที่ที่ใช้ในการกระทำความผิด แจ้งเบาะแส
เส้นทางที่ผู้กระทำความผิดใช้หลบหนี และแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับยานพาหนะที่ผู้กระทำความผิดใช้
มีบ้างแต่น้อย ส่วนใหญ่จะแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีบ้างที่แจ้งกำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน ลักษณะ
การมีส่วนร่วมอื่น ๆ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องการเข้าอบรมในด้านต่าง ๆ ที่โครงการชุมชนและมวลชน
สัมพันธ์จัดขึ้น เช่น การอบรมสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม การให้ความรู้ทางกฎหมายด้านต่าง ๆ
เป็นต้น

4. ในเรื่องข้อดีและข้อบกพร่องที่ได้จากการศึกษา ส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นผลดีมากกว่าผลเสีย
ทำให้ชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ได้รู้จักและใกล้ชิดกับตำรวจมากขึ้น ด้านการให้
ความรู้คำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม พบว่าส่วนใหญ่ ได้รับความรู้เกี่ยวกับปัญหา

เสพติด โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาข่าว แสดงให้เห็นว่าประชากรได้เห็นปัญหาของของชุมชนที่สร้างความเดือนร้อนแก่สังคมโดยรวมและครอบครัว จึงควรได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อที่จะหาแนวทางและมีส่วนร่วมในการป้องกัน สำหรับวิธีการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้อย่างรวดเร็วเมื่อเกิดเหตุร้ายขึ้นในชุมชนนั้น ประชากรส่วนใหญ่ต้องการได้รับสิทธิพิเศษในการติดต่อให้ข้อมูลกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ต้องการมีบัตรสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม ต้องการให้ทางราชการอนุญาตให้ใช้เครือข่ายวิทยุสื่อสารของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เมื่อต้องการแจ้งเหตุร้าย การแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับอาชญากรรมโดยไม่ต้องเปิดเผยแหล่งข้อมูล รวมทั้งสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรมควรได้รับเหรียญเชิดชูเกียรติด้วย

5. การทดสอบสมมติฐาน

ผลที่ได้จากการศึกษาจึงปฏิเสธสมมติฐานที่แต่งตั้งขึ้น โดยคณะกรรมการที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสามารถสรุปได้ว่า ประชาชนเริ่มเห็นความจริงใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เข้าไปปฏิบัติหน้าที่ตามโครงการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ รวมทั้งมีความใกล้ชิดกับประชาชนมากขึ้น ทำให้ประชาชนมีทัศนคติต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจในเชิงบวกมากขึ้น และพร้อมที่จะให้การช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ในการศึกษาครั้งนี้ เวลาในการศึกษามีระยะสั้น และการเก็บข้อมูลในช่วงเวลากลางวัน ประชาชนในวัยทำงานเดินทางเข้ามาทำงานในตัวเมืองเชียงใหม่ ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 70 จะเป็นผู้มีอายุ 31 ปีขึ้นไป มีมากถึงร้อยละ 20 ที่มีอายุมากกว่า 51 ปี ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าด้วยวุฒิภาวะที่มีอยู่ของกลุ่มตัวอย่าง ทำให้การศึกษาในเรื่องทัศนคติ ความพึงพอใจ และการมีส่วนร่วมให้ผลลัพธ์ในเชิงบวก (Negative) ผลการศึกษาไม่สามารถอธิบายประชากรทั้งหมดได้ เพราะกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแทนคนที่ต่ำกว่า 30 ปี มีเพียงร้อยละ 28.2 เท่านั้น แต่หากพิจารณาเปรียบเทียบทุกกลุ่มอายุแล้วจะเห็นได้ว่า แต่ละช่วงอายุจะมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ดังนั้นการศึกษานี้จึงน่าจะแม่นยำตรงภายใน (Internal Validity) ได้

ถึงแม้กลุ่มตัวอย่างจะเป็นการสุ่มตัวอย่างที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ แต่หากไม่มีข้อจำกัดด้านเวลา การสนับสนุนด้านข้อมูลที่ได้รับจากภาคสนาม จะช่วยให้ความแม่นยำตรงภายในมีระดับความคลาดเคลื่อนที่น้อยลง และอาจก่อให้เกิดความแม่นยำตรงภายนอก (External Validity) ซึ่งมีประโยชน์ต่อการขยายผลของโครงการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์นี้ ที่ปฏิบัติอยู่ตามสถานีตำรวจทั่วประเทศได้

อย่างไรก็ตาม ประชาชนที่ร่วมโครงการ ส่วนใหญ่เกิดความสนิทสนมกับตำรวจมากขึ้น มีความกล้าที่จะพบตำรวจมากขึ้น ยินดีที่จะมีส่วนร่วมกับตำรวจในการป้องกันและแก้ไขปัญหา

อาชญากรรมและปัญหาอื่นๆของชุมชน เพราะคิดว่าจะเป็นผลดีต่อชุมชนและตนเอง เป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้มีความเข้าใจการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจมากขึ้น และ โครงการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นรูปธรรมที่เห็น ได้ชัดเจน ทำให้ประชาชนมีความรู้สึกมีความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินเพิ่มมากขึ้น

ในด้านความรู้ที่ประชาชนในชุมชน ได้รับจากโครงการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้ประชาชนมีความรู้ในด้านต่าง ๆ อย่างหลากหลายและเพียงพอที่จะก่อให้เกิดความสงบสุขในชุมชน โดยความรู้ที่ประชาชนได้รับเพิ่มมากขึ้นได้แก่เรื่อง ขาดเสพติด เรื่องการป้องกันการทำคามผิดเกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรม ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายจราจร รวมทั้งช่องทางการแจ้งข่าวอาชญากรรม ช่วยให้ประชาชนรู้สึกถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพิ่มมากขึ้น

การมีโครงการดังกล่าวทำให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจมากขึ้น สาเหตุประการหนึ่งเกิดจากประชาชนเห็นความจริงใจในการปฏิบัติหน้าที่ ทำให้มีความพึงพอใจและกระตือรือร้นที่จะช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่มากขึ้น ซึ่งถือเป็นความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ในระดับหนึ่งตามนโยบายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ นอกจากนี้โครงการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ยังส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตามระบอบประชาธิปไตย โดยการสร้างจิตสำนึกให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศได้อีกทางหนึ่งด้วย

5.2 ข้อเสนอแนะ

การค้นคว้าแบบอิสระ ในหัวข้อเรื่อง ทักษะคติประชาชนที่มีต่อโครงการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ กรณีศึกษาสถานีตำรวจภูธรอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มประชากรที่นำมาศึกษาส่วนใหญ่เป็นประชากรที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเป้าหมาย ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่ประสบปัญหาด้านอาชญากรรมค่อนข้างสูง กลุ่มประชากรจึงมีบทบาทและการมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันและแก้ปัญหอาชญากรรมค่อนข้างมาก ดังนั้นผลการวิจัยจึงออกมามีความน่าเชื่อถือ หากผู้เกี่ยวข้องกับโครงการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ จะนำผลการวิจัยฉบับนี้ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขน่าจะเป็นผลดีต่อส่วนร่วมเป็นอย่างยิ่ง

ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้.-

1. ในเชิงนโยบาย

โครงการดังกล่าว มีนโยบายที่ดีที่จะส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม และรักษาความมั่นคงของชาติ เพื่อสร้างความเข้าใจ ทักษะคติ ความ

ศรัทธา ความเชื่อมั่นและความสัมพันธ์อันดีระหว่างตำรวจกับประชาชน อีกทั้งเป็นแหล่งข่าวที่จะช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดได้ง่ายขึ้น โครงการดังกล่าวจึงควรได้รับการส่งเสริมให้มีการปฏิบัติต่อไปอย่างต่อเนื่องและขยายทุกชุมชน

2. ในเชิงการปฏิบัติ

เนื่องจากโครงการดังกล่าว มีใช้ภารกิจหลักของเจ้าหน้าที่ตำรวจ แต่เป็นรูปแบบของการประชาสัมพันธ์ การแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การให้ความรู้ การเปลี่ยนทัศนคติของประชาชน ซึ่งต้องใช้ทั้งเวลาและความอดทนของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้นควรย้ำเตือนให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกคนมีความจริงใจที่จะนำโครงการนี้ไปปฏิบัติ ต้องผสมผสานงานทุกสาขาในหน้าที่ตำรวจ ให้สอดคล้องสนับสนุนกันทั้งนอกและในหน่วยเสมือนหนึ่งเป็นภารกิจงานประจำที่จะต้องปฏิบัติ เพราะหากโครงการนี้ประสบความสำเร็จ จะช่วยลดภารกิจในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ของเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ระดับหนึ่ง

3. ในเชิงวิชาการ

ถึงแม้โครงการจะดำเนินการไประยะหนึ่งแล้ว แต่จากศึกษาในเชิงวิชาการมีน้อยมาก ดังนั้น ควรส่งเสริมให้มีงานเชิงวิชาการร่วมด้วย เช่น การประเมินผลโครงการเป็นต้น งานวิจัยเหล่านี้จะช่วยให้การดำเนินงานของโครงการฯ สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ด้านประชาชน

จะเห็นได้ว่าผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อโครงการชุมชน และมวลชนสัมพันธ์ซึ่งเห็นว่าเป็นผลดีมากกว่าผลเสียต่อชุมชน ชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี เป็นผลให้ประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อตำรวจ และความพร้อมที่จะมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดแล้ว ประชาชนให้ความสำคัญเลือกที่จะแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นส่วนใหญ่ อาจจะเป็นเนื่องจากประชาชนต้องการปกปิดเป็นความลับ และความไม่สะดวกในการติดต่อ แนวทางแก้ไขของเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องไม่เปิดเผยข้อมูล ความลับของประชาชน ให้สิทธิพิเศษกับประชาชนในการติดต่อให้ข้อมูล รวมทั้งการติดต่อสื่อสารกับตำรวจต้องการสะดวกและรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ โดยทางเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องอนุญาตให้ประชาชนใช้เครือข่ายวิทยุสื่อสารร่วมกับของตำรวจ และออกบัตรสมาชิกการแจ้งข่าวอาชญากรรมให้กับประชาชน หลังจากที่ได้รับการอบรม